

Domače NOVICE

LETO IV.

Štev. 18

LENART, 24. septembra 1964

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Šuman, Franc Šuman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9. — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek. — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 604-11-608-103. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart. — Tiska CP »Cejski tisk« Celje.

PREDKONGRESNA AKTIVNOST

DELO KOMUNISTOV PRILAGODITI STOPNJI DRUŽBENEGA RAZVOJA

Z razširjene seje občinskega komiteja ZKS Lenart

Razprava o spremembah in dopolnitvah statuta ZKJ — Konferenca osnovnih organizacij naj bi bile vsake dve leti. — V statutu obravnavati ponovni sprejem v ZK — Komunisti, ki so člani osnovne organizacije v tovarni, naj bi se zanimali in reševali tudi probleme na terenu.

Nedavno je bila v Lenartu razširjena seja občinskega komiteja ZKS. Na njej so bili prisotni sekretarji osnovnih organizacij z nalogo, da ugotovitev seje prenesejo na osnovne organizacije. V imenu Okrajnega komiteja ZKS Maribor se je seja udeležil organizacijski sekretar okrajnega komiteja, tovarniški Košak ing. Mile.

Sekretar občinskega komiteja Ernest Smid je navzočim v zvezi s spremembami statuta ZKJ dejal: »Namen posveta je, da damo predloge in dopolnitve k predlogu sprememb statuta ZKJ, ki ga pripravila posebna komisija CK ZKJ na osnovi predlogov članov zveze. Razprava naj izhaja iz konkretnih potreb in nejasnih vprašanj. Po VII. kongresu ZKJ je šel razvoj bliskovito naprej, s tem se je povečala tudi vloga komunistov v organih samoupravljanja. Prišlo je do poudarjene vloge komunistov kot poedinca v samoupravnem organu in drugje. Prihaja do izumiranja klasičnega dela članov ZK. Skupinsko delo naj se demokratizira. Sleherno mnenje komunistov se mora prediskutirati, sklepi večine pa so še vedno kot naloga za vse komuniste. Komunisti morajo biti seznanjeni z marksizmom. Med komunisti ne sme priti do idejnih bojov, temveč do borbe mnenj. Sklepi, ki so širšega pomena, bi morali biti sprejeti v širši osnovi — v več osnovnih organizacijah.«

Pri pregledu predloga sprememb statuta ZKJ nekateri komunisti ne razumejo, zakaj je izpadlo vprašanje religije. O tem vprašanju govori Program ZKJ. Poleg tega pa je praksa organizacij Zveze komunistov takšna, da ni potrebe, da bi to v statutu posebej poudarjali.

Predlogi, ki so jih dali komunisti v predhodnih razpravah v zvezi s spremembo statuta ZKJ, so bili upoštevani. Obravnavala jih je za to določena komisija, nato pa je dala osnutek v obravnavo izvršnemu komiteju Centralnega komiteja ZKJ, ki je sklenil, da se da tekst v javno razpravo.

Predlog sprememb statuta ZKJ govori, da naj bi bile vsako leto konference osnovnih organizacij, na katerih bi volili novega sekretarja. Navzoči so bili mnenja, da bi bilo prav, če bi imeli takšne konference vsake dve leti, tako ne bi bilo potrebno stalno menjati sekretarjev.

Navzoči so razpravljali tudi o možnostih, da se lahko ustanove osnovne organizacije na različnih krajih in z različno sestavo članstva. Nekateri so izrekli bojazen, da se bodo skušale nekatere organizacije zapreti same vase. Končno pa so uvideli, da bo občinska konferenca lahko ustanovila osnovno organizacijo tam, koder je struktura članstva primerna. Če pa bo konferenca uvidela, da neke osn. org. nima pomena ustanoviti, potem tega ne bo potrdila.

V vaških osnovnih organizacijah se pojavlja vprašanje sodelovanja komunistov, ki so drugače v osnovni organizaciji v podjetju. Do sedaj se ti komunisti niso udeleževali sej na terenu in niso razpravljali o raznih vprašanjih, ki jih je potrebno na vasi reševati. Navzoči so bili mnenja, da je potrebno še v bodoče za reševanje vprašanj, ki imajo širši pomen, sklicati posvete komunistov, ki živijo na določenem terenu.

Nekateri so na seji pripominjali, da se včasih preveč vrtimo okoli oblike dela, premalo pa okoli vsebine.

Med ostalim so še navzoči ugotovili, da statut ne obravnava povernega sprejema v članstvo ZK.

O predlogu sprememb in dopolnitev statuta ZKJ bodo razpravljale osnovne organizacije ZK v občini in bodo dale svoje predloge in spremembe.

Književniki iz Bosne oktobra v Lenartu

Delavska univerza Lenart priredi v sodelovanju s klubom književnikov iz Maribora kulturno revijo, na kateri bodo sodelovali bosanski književniki.

Vabimo vse prosvetne delavce, učence 8 razredov in ostale občane, da se prireditve udeležite.

Datum bo objavljen naknadno.

Delavska univerza
občine Lenart

USPEŠNO GOSPODARJENJE V PRVEM POLLETJU

Na nedavni seji sveta za gospodarstvo in sveta za družbeni plan in finance so pregledali gospodarjenje v prvem polletju letošnjega leta. Ugotovili so, da je bilo gospodarjenje v primerjavi s istim obdobjem lani letos uspešnejše. Širši pregled gospodarjenja bomo objavili v naslednji številki.

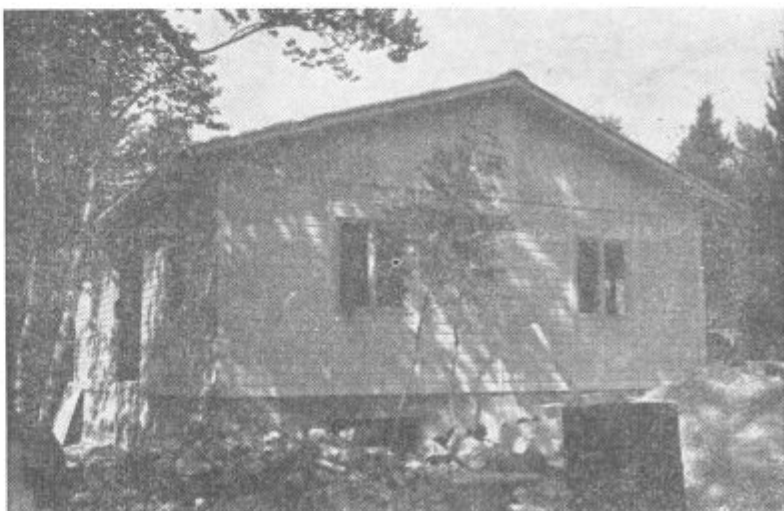
Svet za družbeni plan in finance je nato med drugim razpravljal o izgradnji doma političnih organizacij v Mariboru. Za to izgradnjo bo potrebnih 510 milijonov din. Objekt v glavnem finansira okrajna skupščina Maribor. Zaradi pomanjkanja sredstev je ta najela 100 milijonov kratkoročnega posojila, ki ga z lastnimi sredstvi ne bo mogla odplačati in je zaprosila za sofinansiranje občin. Za odplačilo omenjenih anuitet je na občino Lenart prišlo 3 milijone din. Svet je sklenil, da se omenjena sredstva zasigura v proračunu OS za ob-

dobje 64/66 (vsako leto po milijon din). Predlog bo dan v razpravo in potrjuje OS.

Zaradi nepredvidenih izdatkov v proračunu bo potrebno koristiti proračunsko rezervo za plačilo računov za prometne znake v Lenartu in za izplačilo premije za prodano mleko Agrokombinatu KZ Lenart. Za letno prodanih 10.867 l mleka naj bi dobil Agrokombinat 81.503 din.

Svet predlaga med drugim OS, da da garancijo za najetje 26 milijonov kredita za obratna sredstva v kovinskem podjetju Klemos. Osmim interesentom naj se dodeli zemljišče za izgradnjo individualnih hiš v ožjem gradbenem okolišju v Lenartu. Trgovskemu podjetju izbira Cerkvjenjak naj bi se brezplačno dodelilo del pritličnih etaž v združenem domu v Benediktu v trajno uporabo.

ČRNI LES VABI

V počastitev krajevnega praznika naselja Lenart bo v soboto, 10. oktobra otvoritev nove turistične postojanke ČRNI LES. Tega dne bo tukaj vinska trgatev. Na fotografiji vidite del objekta tik pred izgradnjo.

Foto: Brumen

AGROKOMBINAT LENART VABI OBČANE NA PRIREDITEV!

DOMA Povečali kapaciteto za 50 ležišč

in po svetu

Petega septembra je predsednik republike Josip Broz Tito odprl 67. mednarodni Zagrebški velesejem na katerem razstavlja 1.202 domačih in 5.013 tujih razstavljalcev. Na velesejmu sodeluje 52 tujih držav, kar predstavlja polovico vseh držav s katerimi ima naša država ekonomske stike.

V začetku septembra se je v Kairu začela pod vodstvom predsednika ZAR Gamala Abdela Naserja konferenca arabskih držav. Na konferenci so sprejeli pomembne sklepe v zvezi z nadaljnjim razvojem arabskih držav. Pomemben je predvsem sklep o izkoriščanju reke Jordan.

5. septembra je Draga Stamejčič na mednarodnem atletskem mitingu v Celju izenačila svetovni rekord na 80 metrov ovire z rezultatom 10,5.

Za konferenco neangažiranih držav, ki se bo začela 5. oktobra letos v Kairu glavnem mestu Združene arabske republike vlada veliko zanimanje. Doslej se je za sodelovanje na konferenci prijavilo 57 držav, od katerih jih bo 11 na konferenci sodelovalo v vlogi opazovalcev. Na prvi konferenci neangažiranih držav v Beogradu je sodelovalo 25 držav. Že sama udeležba na sedanji konferenci dovolj zgovorno govori o pomembnosti konference in o tem, da se svet čedalje bolj nagiba k neangažiranosti.

Stanje v Kongu se ni bistveno spremenilo. Combe še vedno vodi dokaj dvolično politiko in na zunaj obljublja, da bo bele najemnike odpustil, medtem ko jih v več državah najemajo za boj proti revolucionarnemu gibanju v tej deželi, ki ga vodijo pripadniki Lomumbvih idej.

Sedmega septembra se je zbrala na Džerdapu ob obeh straneh meje velika množica Jugoslovanov in Romunov, ki so se udeležili zgodovinske slovesnosti v zvezi z začetkom del gigantske hidrocentrale, ki bo ena največjih na svetu, saj bo po izgradnji proizvedla 10 milijonov kilovatov električne energije. Slavnosti sta se udeležila tudi predsednik SFRJ Josip Broz Tito in predsednik LR Romunije Georghiu Dej. Oba predsednika sta v spomin na ta dogodek odkrila ploščo. Predsednik republike Tito je 11. septembra dopotoval na obisk na Madžarsko, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi. Naša delegacija se je z madžarskimi tovariši pogovorila o nadaljnjih oblikah gospodarskega in kulturnega sodelovanja. Predsednik Tito je s sodelavci obiskal tudi več podjetij v tej prijateljski sosedni deželi.

V zvezni skupščini in republiški je te dni zelo živahno. Pripravlja se več pomembnih predpisov. Na skupni seji zveznega in gospodarskega zbora je o aktualnih problemih v gospodarstvu govoril podpredsednik ZIS Boris Kraigher.

Zavod za duševno defektne Hrastovec-Trate je letos spomladaj povečal kapaciteto za 50 ležišč. Sedaj je v Hrastovcu in na Tratah 623 varovancev in 130 delavcev in uslužbencev.

V Hrastovcu so lani v jeseni uredili primeren bife in nabavili ozko-trajno kinoaparaturu. Sedaj imajo vsak teden kinopredstavo za varovance in zaposleno osebje.

Nedavno so povečali ekonomijo

za 10 ha. Pripravili so načrte za intenzivno rejo prašičev za lastne potrebe. Varovance sedaj delno zaposlujejo v mizarški in mehanični delavnici, pripravljajo pa tudi delavnico za izdelovanje zabojev za sadje.

Starost varovancev je od 18 do 80 let. Zaradi izboljšanega zdravstvenega stanja so letos dve varovanki odpustili.

Večja udeležba na fluorografiranju

Letošnjega fluorografiranja bi se moralo udeležiti 11.354 prebivalcev. Od tega je bilo precej upravičeno odsotnih zaradi sezonskega dela in dopustov. Istočasno je bilo tudi fluorografiranje v delovnih organizacijah, kar je delno motilo prej načrtano delo golniške fluorograf-

ske skupine. Neupravičeno odsotnih je bilo letos 320 prebivalcev. Največ teh je bilo od 29 do 44 let starosti. Napram letu 1960, ko je bilo predzadnje fluorografiranje, se je število neupravičenih precej zmanjšalo.

Na fotografiji: ob času letošnjega fluorografiranja v Lenartu (Foto: T. Stefanec)

Spremembe v uredniškem odboru

Na drugi redni seji izdajateljskega sveta Pogodbene skupnosti za izdajanje časopisa Domače novice so med drugim razrešili dolžnosti predsednika uredniškega odbora tov. VETERINARJA IVOTA RAPOCA. Dolžnosti je bil razrešen, ker se ni

mogel udeleževati sej zaradi študijskega dopusta. Razrešili so tudi dosedanjega člana uredniškega odbora tov. SLAVKOTA LEVAČIČA, ki se ni udeleževal sej zaradi preobremenjenosti z delom.

Za novega predsednika uredniškega odbora »Domačih novic« je bil imenovan FRANJO MURŠEC, načelnik oddelka za gospodarstvo Skupščine občine Lenart. Za novega člana uredniškega odbora je izdajateljski svet imenoval FRANCA SUMANA, podpredsednika Skupščine občine Lenart.

— Kako to, da so Jesihu izplačali nagrado v dvakratni višini osebnega dohodka?

— Zato, ker se je izkazal pri delu!

— Pri kakšnem delu?

— Uspelo mu je prepričati kolektiv, da dela za tri!

— ...?

Mladičem v pozdrav

Šopki cvetja v gumbnicah so te dni krasili mladiče, ki so odšli v JLA. Za nekaj časa so zapustili svoj kraj in odšli tja, kjer si bodo pridobili nove življenjske izkušnje.

Ob tej priložnosti jim naše uredništvo želi prijetno bivanje v novem okolju. Staršem pa priporočamo, da za svoje sinove naroče Domače novice, ki jih bodo seznanjale z dogodki v domačem kraju.

Tone Stefanec

NEIZKORIŠČENI OBJEKTI

V Voličini imamo deloma izkoriščen star kulturni dom, v Gradišču uporabljamo prostore bivše usnarne lenarški agrokombinat, ki bi lahko bili primerneje izkoriščeni glede na prostornino in razporeditev prostorov. V tem kraju je v središču trga tudi večje gospodarsko poslopje, ki ga prodaja zasebnik. Bilo bi zelo primerno za manjši obrat. V domača vseh krajih občine smo v preteklih letih zgradili večje hleve, ki bodo vsaj nekateri po vsej verjetnosti z izgradnjo farme v Šetarovi ostali deloma zasedeni oz. prazni, ker se v njih zaradi sorazmerno majhne kapacitete ne bo izplačalo rediti živino. Že več let na različnih forumih in sestankih razpravljamo o teh objektih. Ugotavljamo, da bi jih bilo mogoče primerneje izkoristiti. Dalje od ugotovitev iz objektivnih deloma pa tudi iz subjektivnih razlogov še nismo prišli.

Lani smo govorili, da bo Voličina dobila v tamkajšnjem združenem domu obrat, ki naj bi bil podružnica nekega mariborskega podjetja. Tako smo načrtovali tudi za usnarjarno v Gradišču pred leti. Uspelo pa nam doslej še ni nič, čeprav po drugi strani ugotavljamo potrebo po novih manjših obratih, ki naj bi zaposlili odvisno delovno silo, ki je v občini ni malo, čeprav jo je težko dobiti za delo izven občine. Razumljivo je, da si danes nihče več ne želi vožnje na delo v oddaljeni Maribor, ki je dokaj naporna, zlasti za tiste, ki se vozijo s kolesi in podobnimi prevoznimi sredstvi. Teh pa ni malo. Nič kolikokrat smo ugotovili, da je občina nerazvita, saj bo letos narodni dohodek na prebivalca dosegel dobrih 103 tisoč din. S tem narodnim dohodkom smo na zadnjem mestu v republiki in med zadnjimi v državi. Občinska blagajna je takorekoč prazna, potrošnja pa čedalje večja, vseh potreb pa še zdaleč ni mogoče zadovoljiti.

Vse kaže, da bo potrebno nekaj storiti. Če je uspelo mnogim nerazvitim občinam, da so ustanovile obrate večjih podjetij na svojem območju, potem bo to uspelo tudi nam, če se bomo za to še bolj zavzeli. Imamo mnogo prednosti, ki jih v drugih občinah nimajo. Med te sodi tudi bližina Maribora, kar pomeni bližino trga. Smo ob dobri cesti itd.

Ravnati se bo kazalo po načelu, da ne sme biti v prihodnjem obdobju noben objekt, ki bi bil neizkoriščen oz. uporabljen v take namene, ki ne dajejo dovolj dohodka. Zatorej kaže vse primerne objekte obnoviti in prilagoditi določenim potrebam. Seveda pa bo potrebno stopiti naokrog po mestih, skratka povsod tja, kjer je industrija doma in, kjer so pripravljeni pod ugodnimi pogoji prenesti svoj obrat v Lenart.

Manjka polovica učiteljev - pouk vsak drugi dan

Intervju z načelnikom oddelka za občo upravo in družbene službe uprave OS Lenart Pavlom Lešnikom:

Kje se je v začetku novega šolskega leta pokazalo najbolj kritično stanje pomanjkanja učiteljev v naši občini?

Največ učiteljev manjka na osnovni šoli Zg. Ščavnica. Morali bi jih imeti 13, trenutno pa jih je samo 5. Na to šolo hodi 376 otrok in imajo petnajst oddelkov.

Kako boste rešili ta problem in kako bo potekal pouk v sedanji situaciji?

Dogovorjeno je, da bo trenutno pouk na šoli v Zg. Ščavnici vsak drugi dan. Razpisalo pa se bo ponovno prosta delovna mesta. Skušali bomo najti tudi kadre, ki nimajo pogojev za vpis v tretji semester Pedagoške akademije, imajo pa pogoje nastopiti učiteljska delovna mesta. V kolikor vse omenjeno ne bo uspelo, potem bo nujen administrativen poseg sveta za šolstvo in same OS Lenart. Takšnega stanja po vojni še v lenarški občini ni bilo.

Kaj je glavni vzrok, da se je javilo tako majhno število učiteljev na prosta delovna mesta v Zg. Ščavnici?

Glavni vzrok za to so slabe prometne zveze in pomanjkanje primernih stanovanj. Kriví so tudi neprimerni odnosi med kolektivi v Zg. Ščavnici.

Je stanje na drugih šolah boljše?

Stanje na drugih šolah je boljše, vendar ni povsem zadovoljivo. V podružnični šoli v Lokavcu so

ostali 4 učitelji, trije so tu delovna mesta zapustili. Eden od teh je šel za upravitelja na osn. šolo v Zg. Ščavnico, ostala dva pa sta šla izven občine. Na odprta delovna mesta so bile poslani tri prijave. Eno so morali zavrniti, ker ni bilo na razpolago družinskega stanovanja. Enega so na to delovno mesto sprejeli, drugi pa je bil namешčen v Zg. Ščavnici.

Posebno pereč problem glede na zasedbo delovnih mest učiteljev je tudi v Benediktu. Najbolj je zasedena osnovna šola v Voličini, ki ima 11 oddelkov in 11 učiteljev. Osnovna šola Lenart je eksperimentalna in ji manjkajo najmanj 3 učitelji za uspešno izvajanje pouka. Na to šolo hodijo učitelji iz ostalih šol na hospitacijo.

Kakšne bodo bodoče oblike dela lenarške glasbene šole?

Glasbena šola Lenart bo kot samostojni zavod ukinjena. V bodoče bo glasbena šola delala v sklopu lenarške osn. šole in pod strokovnim vodstvom centra za glasbeno vzgojo iz Maribora. Ta cen-

ter bo dajal učencem glasbene šole tudi spričevala.

Do ukinitve te šole je prišlo zaradi premajhnega števila slušateljev. Če se bo število slušateljev na tej šoli povečalo, potem bodo ponovno ustanovili samostojni zavod.

Bo matična knjižnica v občini kmalu organizirana?

Po zakonu o knjižnicah mora vsaka občina imeti svojo matično knjižnico. Na zadnji seji sveta za šolstvo je bilo dogovorjeno, da bo posle matične knjižnice prevzela delavska univerza. Knjižnica bo povezana s klubom in bo zato potrebno zaposliti strokovnega knjižničarja. Tega strokovnjaka pa zaenkrat nimamo. Letos smo razpisali štipendijo za knjižničarja, pa se ni nihče prijavil na razpis. Začasno bo delo knjižnice vodil dosedanji knjižničar v PD Lenart. Sredstva za nemoteno delovanje knjižnice bo morala zagurati OS v skladu za šolstvo. O omejenih vprašanjih bo razpravljala občinska skupščina.

Ustanoviti lovsko skupnost

V občini Lenart imamo šest lovskih družin, ki med seboj niso dovolj povezane. Do sedaj namreč ni bilo za to primerne organa. V zadnjem času pa se je pričelo razpravljati, da bi ustanovili občinsko lovsko skupnost.

Lenarška in ostale lovske družine se bavijo predvsem s fazanarstvom. Leta 1962 so lenarški lovci uplenili 470 fazanov, to je eden od njihovih največjih uspehov. Omenjena družina bo v predstojećem obdobju uplenila 300 fazanov in 150 fazank, s posebnim dovoljenjem.

Če bi ustanovili občinsko lovsko

skupnost, potem bi morali misliti na izgradnjo centralnega lovskega doma. V sklopu njega bi imeli fazanjerejo.

Da bi lovska družina Lenart in ostale družine zagotovile reden prirastek fazanov, one vsako leto vlagajo primerno število fazanjih mladičev. Na območju naše občine je opaziti, da je prirast zajcev v upadanju. Na to vpliva uporaba raznih kemikalij, posebno hermicidov. Stalež srnjadi se je od predvojnega precej povečal. Poleg omenjenega se lenarški lovci bavijo še z lovom na divje race, ki živijo na območju Komarnika.

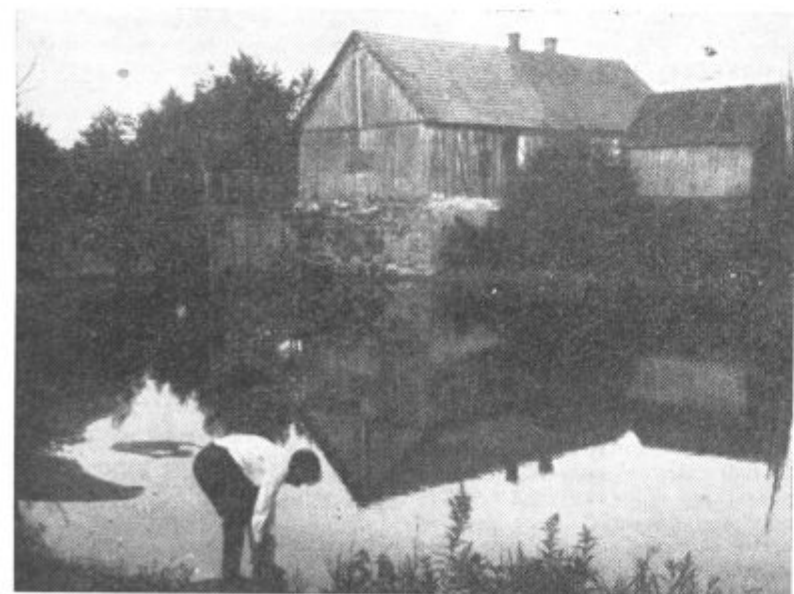
CVET OB CVETU- VENDAR NE POVSOD

Rože so bile in bodo najlepši okras naših stanovanj in našega okolja. V Lenartu so v zadnjih letih dokaj lepo uredili okolico novih blokov. Uredili so cvetlične grede in na balkone postavili cvetne lončke. To je vredno posnemati. Lenart bi lahko zelo okusno uredili. Spomnimo se samo na Velenje, tam je vse v rožah in povsod je čistoča. Travo na zelenih pasovih bomo morali redno kositi in na razna vidna mesta postavljati lončke s cveticami. Letos je bil po tem vprašanju že storjen korak naprej. Pričakujemo pa, da bo prihodnje leto izgledal Lenart še lepše. (Na fotografiji: lepo urejeni balkoni in cvetlične grede v novem naselju v Lenartu.)

(Foto: Tone Štefanec)

ZADNJI KOPALEC

Salamunov mlin ob Pesnici (Lormanje) — priljubljeno kopališče lenarske mladine. Foto: Tone Štefanec

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delavnega ljudstva na Podravju

IZ PRIJATELJSKE KOMUNE
PTUJ

Kmetijstvo

(Izvirček iz članka o gibanju gospodarstva v občini Ormož v letošnjih prvih šestih mesecih). V prvem polletju kmetijska proizvodnja ne more prikazati realnega uspeha, ker se kmetijski pridelki pospravljajo šele v tretjem in četrtem tromesečju. Iz podatkov periodičnega obračuna je razvidno, da se je povečala realizacija lastne in kooperativne proizvodnje in da je doseženo ugodnejše stanje gospodarstva v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta. Letni plan je realiziran s 35,3 %, kar je glede na sezonski značaj proizvodnje zadovoljivo. V tem obdobju so porabili manj sredstev, kot v istem obdobju lani, zato povečani neto produkt znaša 21,1 %. Čisti dohodek se je povečal za 27,2 %, neto osebni dohodki pa za 10,4 %. Povečanje nerazporejenega dela čistega dohodka znaša 57,8 %. Nezadovoljivo pa je stanje Kmetijske zadruge Ormož v povečanju terjatev do kupcev in obveznosti do dobaviteljev. Vzrok povečanja obveznosti je pomanjkanje obratnih sredstev. (Tednik, 11. sept. 1964).

Osnovnošolsko izobraževanje odraslih

V okviru osnovnošolskega izobraževanja odpira Delavska univerza Lenart oddelek osnovne šole za odrasle v Cerkenjaku in pri Obrtnem gradbenem podjetju Lenart.

Prijavite se lahko pri Delavski univerzi Lenart ali direktno pri organizatorjih. V prijavi navedite, v kateri razred bi se radi vpisali. Čim večje bo število prijaviteljev, tem manjši bodo stroški šolanja.

Delavska univerza
občine Lenart

SREČANJE

Edvard Fekonja - 5000 kg pšenice na ha

V Nadbišecu št. 27, pri Voličini smo obiskali kmeta **Edvarda Fekonjo** in njegovo ženo **Terezijo**, radi bi se pomnili o njuni kooperaciji z Agrokombinatom KZ Lenart - delovišče Voličina.

Pogovor je takoj stekel in smo izvedeli: Fekonja že vsa leta po osvoboditvi sodeluje s kmetijsko zadrujo. Najprej se je ukvarjal z vzrejo prašičev, nato pa z govedom in žitaricami. Njegov najpomembnejši uspeh v kooperacijski proiz-

monkalom (dvakratno spomladansko dognojevanje). Pri oranju mu pomaga Agrokombinat s traktorjem, kadar pa ima čas, orje tudi s svojo živino. Pridelane pšenice ne prodaja temveč jo porabi za krmiljenje živine, katero potem prodaja zadruzi. Zadruga mu vedno nudi umetna gnojila in ostalo potrebno pomoč. Trenutno goji 3 pitance v kooperacijski proizvodnji. Za pitanje uporablja močnata krmi- la in mu živina lepo uspeva.

tisoč din davka. Letos pa pričakuje, da bo imel davka okoli 100.000 din.

Napreden kmet **Edvard Fekonja** je pripomnil: »Če hoče živina zrasti, mora jesti tudi zrnje in drugo. Ostali kmetje tega ne delajo. Nekateri kmetje že več let niso vsadili nobenega mladega drevesa in zato imajo slab donos v sadovnjakih... Davek se mi ne zdi velik. Mene je močno prizadela elementarna nesreča leta 1962. Takrat sem moral prodati veliko živine, da sem si potem lahko kupoval potrebne artikule za prehrano.

Z ženo sedaj delava v glavnem sama, kljub temu, da sva imela 7 otrok. Otroci so v službah ali v šoli. V bodoče bova predvsem gojila živino. Opustila bova nekaj njiv in tam pridelovala krmno bazo. Ponovno bova začela gojiti svinje. Mleka imava dovolj za svinje, ker ga ne moreva prodati. Odkupna postaja za mleko je v Zavrhu, če bi nosili mleko tja, potem bi se zamudili eno uro in pol dnevno. Pravijo, da se v Nadbišecu ne splača odkupovati mleka.

Pogovarjali smo se o tem in onem in Fekonja je še dodal: »Pa ne pozabite napisati, da sejem italijansko pšenico san pastore, ki zelo lepo obrodi, vendar ni dovolj odporna proti mrazu.«

Pri hiši imajo posluh za glasbo. Edvard že vrsto let sodeluje v godbi na pihala v Gradišču. Eden od sinov pa bo šel letos v glasbeno šolo.

Vrnili smo se po oddežja razriti cesti skozi Nadbišec proti Zavrhu, okoli nas so se kazali prvi znaki jeseni. V mislih pa smo imeli donos: 5.000 kilogramov pšenice na ha.

F. Stefanec

Na fotografiji: **Edvard Fekonja** pripoveduje našemu sodelavcu

Foto: Brumen

vodnji je pridelek 5.000 kg pšenice na ha. To količino pšenice je pridelal letos in že misli na oranje in setev v jeseni. V kooperacijski proizvodnji je imel letos 60 arov pšenice. Njive je gnojl s hlevskim gnojem, nitrofoskalom (jesensko gnojenje) in nitro-

Fekonja ima 6 ha zemlje. Zaradi letošnje slabe sadne letine, ki je posledica toče iz leta 1962, pričakuje, da bo imel 500.000 din letnega dohodka. Če bi bila sadna letina boljša, bi imel enkrat višji dohodek. Lani je skupno s taksami in drugimi dajatvami plačal 200

PROBLEMATIKA - INŠPEKCIJA DELA

Držati se pravilnikov o higiensko-tehničnem varstvu pri delu

V občini je 168 poslovnih enot družbenega in privatnega sektorja različnih panog dejavnosti, ki spadajo pod kontrolo inšpekcije dela. Na občinski skupščini Lenart je inšpekcija dela združena s tržno inšpekcijo. Zaradi tega je inšpekcijski organ izvrševal pregled kot tržni inšpektor in kot inšpektor dela, kar pa v vsebini dela inšpekcije ni povsem združljivo.

Spričo razvoja industrije, obrti in tehnike je ta služba strokovno vedno bolj zahtevna in zapletena. Vsaka delovna organizacija bi morala biti vsaj enkrat letno kompleksno pregledana v pogledu higiensko tehničnega varstva pri delu. Zaradi preobremenjenosti inšpektor dela ni uspel v preteklem vseh organizacij temeljito pregledati. Kompleksnih pregledov je bilo manj, medtem ko je bilo več

pregledov na preskok v vseh gospodarskih organizacijah in poslovnih enotah. Pri navedenih pregledih so bile ugotovljene številne pomanjkljivosti s področja higiensko tehničnega pa tudi delovno-pravnega varstva zaposlenih. Področje delovne inšpekcije zahteva poznavanje mnogih predpisov s tega področja, pa tudi predpisov in raznih aktov posameznih gospodarskih organizacij, ki urejujejo delovna razmerja v vsaki posamezni delovni organizaciji. Pogoste nesreče pri delu, ki so posledica slabe zaščite dela, nujno narekujejo potrebo po posebnem uslužbencu, ki bi se dnevno bavil s kontrolo dela na tem področju. Vzroki nesreč pri delu in drugih obolenj so posledica neurejenih razmer in delovnih pogojev na posameznih delovnih mestih. V ta namen bi

morale delovne organizacije imeti ustrezne pravilnike o higiensko tehničnem varstvu pri delu. Nekatere delovne organizacije še nimajo pravilnikov, pa tudi tisti, ki jih že imajo, ne seznanjajo z njimi zaposlenih. Popolnoma razumljivo je, da se določbe teh pravilnikov v konkretnih pogojih ne morejo posluževati. Nujno potrebno bi bilo, da vse delovne organizacije resno pristopijo k sprejemanju novih pravilnikov in njihova določila v praksi uporabljajo. Pomanjkljiva so tudi zaščitna sredstva, ki so za posamezna delovna mesta z zakonom predpisana. Delovne organizacije se rade izgovarjajo na pomanjkanje finančnih sredstev, kar pa ne more biti opravičilo, ker se sredstva večkrat trošijo za manj potrebne stvari. V kolikor delovne organizacije ne bodo uredile

higiensko tehničnega varstva za delo, bo inšpekcijski organ prisiljen take obrate tudi zapreti.

So primeri, ko nekatere delovne organizacije odpirajo razne poslovne enote in pričnejo s poslovanjem, ne da bi predhodno imele ustrezno soglasje.

OBVESTILO BRALCEM

Bralce obveščamo, da smo zaradi pomanjkanja prostora, po sklepu uredniškega odbora prenehali objavljati poto-pis: »PO MORJIH EVROPE«. Obenem prosimo bralce, da nam pišejo, kaj bi v našem listu želeli brati in kaj ne.

Uredništvo

KATERE SORTE JABLAN BOMO SADILI?

Sadni izbor SRS

Pri nas imamo številni sadni izbor, zaželeno pa je, da bi sadni izbor vseboval samo najkakovostnejše namizne sorte jabolk. Le s takšnim sadnim izborom bomo lahko dosegli svetovno raven pridelovanja namiznega sadja in si tako zopet povrnili sloves, ki smo ga uživali v preteklih letih. Sadni izbor se namreč mora ravnati po okusu potrošnika, ta pa se tekom let vedno spreminja. Po trenutnem vrednotenju in ocenjevanju sort z

mednarodnega stališča se okus potrošnika vedno bolj nagiba sortam ameriškega porekla, kot so: Zlati delič, rdeči delič, starking, ričared, katere smo uvedli tudi v naš sadni izbor.

V SR Sloveniji smo v zadnjih letih izvedli številne spremembe sadnega izbora, da bi zadovoljili zahtevam po ekoloških pogojih, opravevalnih odnosih med sortami, kakovosti in rodovitnosti ter okusu potrošnika na domačem in tujem tržišču. Vse te zahteve so odločale

pri sestavi novega sadnega izbora, ki smo ga skrčili od prejšnjih 20 do 30 sort na vsega 10 sort. Izločili smo vrsto starih nekakovostnih sort in obdržali le nekaj perspektivnih že obstoječih sort ter dopolnili z novimi ameriški visoko kvalitnimi sortami.

Glavne sorte sadnega izbora: Jonathan, zlata parmena, cox-oranžna reneta, zlati delič, rdeči delič, ričared in starking.

Postranske sorte sadnega izbora: kanadka, boskopski kosmač, šam-

pajnska reneta in goriška sevka kot lokalna sorta.

Poskusne sorte sadnega izbora: mariborka, pohorka in priolov žlahtnik.

Poleg teh hibridov poskušamo še nekaj drugih sort tako, da lahko v bližnji bodočnosti zopet pričakujemo nekaj sprememb in dopolnitev v našem sadnem izboru.

V naslednji številki boste lahko brali o kakovostnih grupah jabolk.
Suman Jože

Čafnik ing. Franc

ODKAZOVANJE GOZDNEGA DREVJA ZA LETO 1965

Kot vsako leto do sedaj, se je tudi letos pričelo odkazovanje gozdnega drevja za sečnjo v l. 1965. Mnogi se bodo vprašali, kako je to mogoče, saj še sečnih dovoljenj nimamo? Dejansko jih letos in tudi v bodoče več ne bo, vsaj v dosežani obliki ne.

Za območje občine Lenart je že izdelan gozdno-gospodarski načrt: gospodarjenje z vsemi gozdovi pa izvaja kot enoten nosilec Gozdno gospodarstvo Maribor preko svojega obrata Maribor—Lenart.

Gozdno gospodarski načrt predvideva letno količino za posek v višini 12.000 m³ iglavcev in listavcev. Celotno območje občine je razdeljeno na odseke in odseke, ki zajemajo po več gozdnih posestnikov in njihovih parcel. Lastniki gozdov so prijavi sečnjo v roku, ki ga je razpisala komisija za sečna dovoljenja pri občinski skupščini. Vendar niso vsi prijavi sečnje, tako, da je gozdnemu obratu zelo težko zbrati vse predloge, ravno zaradi preštevilnih zamudnikov. Zato je občinska komisija, ki je doslej delila posameznikom letne količine lesa za posek, pooblastila strokovno službo gozdnega obrata, da v okviru odobrenega letnega etata (količina lesa, ki se lahko poseka) za posamezne odseke oziroma katastrske občine, odkaže po zmogljivosti gozdov, drevje za posek. Pri tem se upoštevajo želje in potrebe gozdnega posestnika, seveda ne v škodo gozda. Izredne količine za posek, pritožbe in izdajo sečnih nalogov ima še v naprej občinska komisija za sečna dovoljenja.

Vsakomur bo les odkazan v njegovem gozdu, kjer je lastnik in ne v sosedovem, kot so to nekateri hudomušno prerokovali. Seveda bo tisti, ki ima gozd bolj ohranjen in v njem več lesa, sekal več, ker mu tudi več priraste kot onemu, ki ima komaj zadostno zalogo — tolikšno, da se lahko še imenuje gozd. Odkazovanje bo potekalo hitro, ob pomoči samih lastnikov, ker bo izvedeno po katastrskih občinah, da odkazovalcem ni potrebno posebej hoditi od lastnika do lastnika ter iskati parcel. Priporočamo vsem gozdnim posestnikom, naj se držijo razporeda odkazovanja, ki ga bodo odkazovalci vnaprej povedali posameznikom.

Letos smo morali odkazati večje količine smrekovine, zaradi napada lubadarja. Nered v gozdu, ne-

prirodna rastišča za smreko, napad smrekove grizlice in ponekod še vetroolom so pripomogli k nevarni razširitvi škodljivca. Beljenje smrekovine in borovine je osnovno pravilo za preprečevanje lubadarjev. Vse te količine lesa, katere so bile odkazane že od 1. junija letos, gredo seveda v količino namenjeno za sečnjo v prihodnjem letu. Tudi darovane količine lesa se štejejo v količino lesa, ki je predviden za posek v 10. letih. Čim jo izkoristimo, moramo čakati, da naraste nova.

Marsikateri lastnik gozda je z žalostnimi očmi gledal odkazovalca, ko mu je žigosal po lubadarju napadene smreke, katere je hranil za slučaj nesreče. Več kot petdeset let jih je opazoval, negoval in motril prirastek, sedaj pa jih mora zaradi napada majhnih hroščev posekati proti svoji volji. Težko je to, zato so vse obsodbe vredna početja nekaterih, ker ne belijo lesa in nimajo reda v gozdu niti na dvojišču. Lubadar namreč ne pozna meje. Nekateri so morali posekati celo večletne količine lesa zaradi lubadarja in bodo zato sekali v bodoče manj. Vse to bodo odkazovalci pri odkazilu upoštevali.

Vsak posestnik naj si razdeli svojo 10 letno količino tako, kot to najbolj odgovarja njegovim potrebam in gospodarstvu. Odkazilo bo izvršeno ne glede ali bo posestnik les prodal, ali pa uporabil za domačo porabo. Odkazovalec se bo pri odkazilu z vsakim lastnikom pogovoril.

V prihodnji številki bo objavljen naslednji članek o sodelovanju v gozdni proizvodnji.

DROBNE IZ ZAVRHA

Te dni bodo v Zavrhu pričeli s popravilom razglednega stolpa. Stolp bodo inpregnitali in namestili strelovod.

Skupščina občine Lenart vodi razgovore s PTT podjetjem iz Maribora za ureditev telefonske zveze z Zavrhom. Napeljava telefona bo čimprej rešena, če bodo pri kopanju jam in zbiranju lesa pomagali prebivalci naselja.

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Dragi bralci, verjetno se še spominjate Lorbekove preše, ki smo vam jo enkrat predstavili na tem mestu. Danes vam prikazujemo njeno zunanost, katere lastnik je sedaj Franc Lorbek (Malna 21). Redke so v naših krajih stavbe s takšnimi okraski, kot jih vidite na našem posnetku. Vse do leta 1905 je bila stavba še lepša. Do takrat so pri vhodnih vratih (na desni strani našega posnetka) stali kameniti kipi naravne velikosti. Kip moža z vrčem in kip žene s srpom ter kapelica. Vse omenjeno je nekdo odpeljal v Lenart, vendar se danes ne ve, kje je. Tovarš Lorbek nam je še povedal, da so lansko leto našli zanimivo oblikovani kamen, za katerega je zidar dejal, da ima zgodovinsko vrednost. Vendar danes ne ve, kam se je izpobil. Prepričani smo, da je na našem območju še precej zanimivosti, zato nas dragi bralci o njih obvestite.

GOZDNO GOSPODARSTVO MARIBOR z gozdnimi obrati: Ruše, Lovrenc na Pohorju, Podvelka, Ožbalt ob Dravi, Maribor-Lenart, Reka-Pohorje, Ptuj, Ormož, Slovenska Bistrica in Oplotnica z

Obratom za gradnje

obratom za urejanje gozdov in

obratom za lov in ribolov,

ureja, neguje, vzgaja in gospodari z gozdovi SLP ter z gozdovi v državljanski lastnini. Samostojno gradi gozdne komunikacije in gozdarske stavbe, goji divjad in izvaja lovski in ribolovni turizem.

ROJENA 30. FEBRUARJA

V osebni izkaznici Fras Julijane iz Cogetinc piše, da je rojena 30. februarja 1905. Isti datum je v njeni zdravstveni knjižici in v odločbi o priznanju pravice do družinske pokojnine.

MALTO DELAJO NA CESTI

Nedavno smo na občinski cesti v Nadbišecu doživeli naslednji prizor: Peljali smo se z avtomobilom proti neki hiši. Izenada smo pred seboj zagledali žensko, ki je pri-

peljala na sredino ceste po nozi samokolnico gramoz in ga je tam tudi iztovorila. Če smo se hoteli kupu gramoz izogniti, smo morali peljati med hišo in krajem ceste po zelenem pasu. Ko smo vprašali, zakaj so pripeljali gramoz na cesto, so nam odgovorili, da bodo tu delali malto...

ČITAJTE

„Domače novice“

VINOGRADNIKI PREČITAJTE! VINOGRADNIŠTVO V ZG. ŠČAVNICI

(2)

PERSPEKTIVE VINOGRADNIŠTVA

V občinskem perspektivnem načrtu, ki je izdelan za kmetijske organizacije, odpade poleg živinoreje in sadjarstva 80-100 ha na vinogradniške površine, katere se bo obnavljalo na Zg. Ščavnici. V naši občini ni tako idealne lege za vinograde, kot je podkev Kremberga. Ta površina ima vse pogoje za moderno vinogradniško proizvodnjo. Na območju Kremberga je možna kompleksna obnova na 40 ha. Obnova naj bi bila na terasah na katerih je možna strojna obdelava. Kompleks za obnovo ima ca 330 m nadmorske višine. Obstoječi vinogradi KZ Zg. Ščavnica so brez dvoma dokazali, da je takšna obnova možna in upravičena za ta kraj. To potrjujejo vinogradi z velikimi pridelki na ha in z dobro kvaliteto.

Za to veliko obnovo pripravljamo kvalitetne komposte, brez katerih si obnove ne moremo zamisljati. Poleg površin za kvali-

tetna vina ima zadruga v načrtu zasaditi hibridno trto, ki je idealna surovina za grozdne sokove. Mariborski inštitut nam bo zupal poizkus z ameriškimi hibridi. Ti hibridi so črne barve in uspevajo tudi v nižjih legah.

Upam, da ne bo preveč, če se dotaknem problema obnove v krogu naše občine. Če bo predvidena tovarna sadnih sokov resnično zgrajena v Lenartu, bo to za celotno občino lep vir dohodka, saj se za sadne sokove zanimajo tudi v inozemstvu. S predelavo industrijskega sadja, bi lahko docela izkoristili domače surovinske vire. Eden od teh najbogatejših virov so ravno Slovenske gorice, po svoji naravni rajonizaciji — sadjarstvo — vinogradništvo. Naravni in ekonomski pogoji, kot so v naši občini, uvrščajo sadjarstvo in vinogradništvo k visoko rentabilni panogi kmetijske proizvodnje. Pri vsem tem začetnih programa

mov kmetijske zadruge v naši občini ne izvajajo zadovoljivo in smo z urejevanjem novih nasadov v zaostanku. To nam nalaga za prihodnje odločnejše ukrepe za izpopolnitev nalog v sedemletnem načrtu.

Ugotavljamo, da so v zadnjem času nastali ugodni pogoji za izdelavo sodobnih nasadov in za nabavo mehanizacije, s katero se bo lahko uvajala moderna agrotehnika.

Z odkupi in arondacijo zemljišč in razvojem različne kooperacijske proizvodnje, se odpirajo velike možnosti, da v bodoče organiziramo velike specializirane obrate. Važna naloga kmetijskih organizacij bo povečanje hektarskih donosov, cenejša proizvodnja, katera mora voditi k naslednji fazi kmetijskega razvoja, to je k večji ponudbi vseh pridelkov — po nižjih cenah.

Janko Markovič

Odgovor na članek »Sejna soba ali dvorana«

Na članek, ki je bil objavljen v listu »Domače novice« dne 13. avgusta 1964 pod naslovom »Sejna soba ali dvorana«, člani Kulturno umetniškega društva »Ivan Cankar« iz Jurovskega dolu dajemo naslednje pripombe:

Ne mislimo kritizirati našega lista, ki je med našim prebivalstvom postal že precej popularen, nečemo dajati pripomb na račun neupravičene kritike, vendar se nam ne zdi prav, da se v naš krajevni časopis objavljajo stvari, ki niso prav nič pogodu prebivalstvu, posebej pa še, če so nepreverjene in neresnične.

Člani Kulturno umetniškega društva v Jurovskem dolu, kakor širša okolica pozdravlja članke, ki opisujejo družbeno politično dogajanje, življenje in delo naših delovnih ljudi, posebej pa še, če posamezni člani s svojo vsebino pomagajo oziroma pospešujejo splošno dejavnost v naših organizacijah in društvih. Nimamo namena, da se opravičujemo, vendar se nam ne zdi prav, ko avtor navedenega članka navaja popolnoma neresnične navedbe »niso našli skupnega jezika za popravilo dvorane«, ko pa je splošno znano stališče množičnega sestanka, katerega sta se udeležila republiška poslanka tov. Jelka Firbas in predsednik skupščine občine Lenart tov. Edo Zorko. Upamo, da ni potrebno posebej opisovati takratnega dogovora, saj so bili navzoči tovariši, ki v političnem in gospodarskem življenju občine nekaj pomenijo, vendar je takrat bilo lepo povedano, da krajevni odbor SZDL, krajevna skupnost in kulturno umetniško društvo v Jurovskem dolu skupno uredi dvorano v združenem domu. Krajevna skupnost naj prispeva določeni del svojih sredstev, kulturno umetniško društvo naj pripravi nekaj dramskih del, KO SZDL pa organizira akcijo v obliki zbiranja prostovoljnih pri-

spevkov. Tako zbrana skupna sredstva naj bi bila namenjena popravilu dvorane v združenem domu. Kot smo že navedli, ne želimo, da se delo kulturno umetniškega društva v Jurovskem dolu na veliko hvali, saj stari pregovor pravi, da se delo samo hvali. Morda v našem primeru ni tako, vendar vsak objektivni gledalec razume, da smo amaterji, takorekoč začetniki, da smo pokazali kljub težavam veliko volje in si vsi skupaj želimo, da bi kulturno življenje v Jurovskem dolu zaživevalo.

Prav zaradi tega se nam ne zdi pravilno, ko avtor članka poudarja, da so bila dela premalo kvalitetno izbrana, in posebej, da smo se igrati naučili v 14. dneh. Nismo poklicni igralci — mi želimo, da se v društvo vključi čim več mladih amaterjev, ki se bodo žrtvovali za eno delo, ki ga želimo pripraviti vsaj z dva meseca vaj, kajti v kolikor bi bili sposobni delo pripraviti v 14 dneh, kot navaja članek, bi sigurno razmišljali za ustanovitev poklicnega gledališča. Nevtralen čitalec bo ugotovil, da hočemo, kdo bo koga, vendar ni tako.

Priznavamo naše slabosti, kritiko, ki je upravičena in resnična, tudi sprejemamo, vendar ob pravem času in na pravem mestu. Zmiraj bomo boljše zamisli pozdravili in se jim skušali prilagoditi.

Smo pač ljudje. Občutljivi eni bolj kot drugi. Mislimo, da je že čas, da se lotimo drugih metod, katere bodo pripomogle k boljшему delu. Nikakor pa ne z neresnično kritiko.

S pojasnilom ne želimo, da bi se odnosi poslabšali, da bi naše delo prenehalo vendar bi bilo prav, da avtor omenjenega članka stvari še enkrat preveri in v drugačni obliki seznanja naše občane.

Člani KUD-a

PRIPOMBE UREDNIŠTVA:

Odgovor prosvetnega društva iz Jurovskega dolu objavljamo v celoti, čeprav dopis ni bil podpisan. Res je, da so se organizacije v Jurovskem dolu dogovorile o ureditvi kulturnega doma, kot je navedeno v odgovoru. Vendar so se o tem že večkrat prej pogovarjali, do realizacije pa ni prišlo.

Prizadevanja prosvetnega društva v Jurovskem dolu, zlasti v polletnem času, v tako imenovani nesozoni, so hvale in posnemanja vredna.

Vsebinsko za naš članek smo izvedeli od osebe, ki bi morala poznati razmere v Jurovskem dolu.

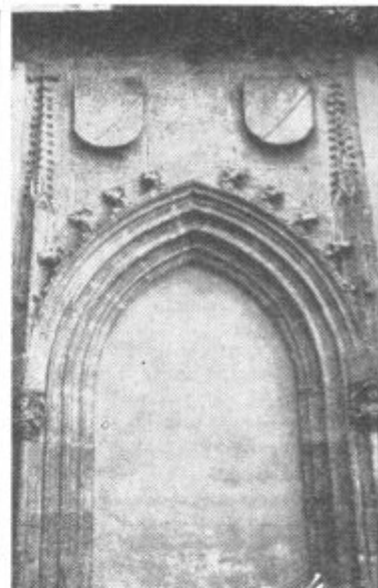
Naše uredništvo želi, da bi Jurovčani v okviru prosvetnega društva tudi v prihodnje aktivno

Priprave za jesensko setev

Pravilna izvršitev jesenske setve je v precejšnji meri odvisna od priprav. Mi nismo veliki proizvajalci krušnih žit. Vseeno pa je važno, da obstoječe površine čim boljše pripravimo na jesensko setev. V družbenem sektorju je pri nas 120 ha, v zasebnem sektorju pa 1620 ha površin za proizvodnjo žitaric. Od 1620 ha je 560 ha v kooperacijski proizvodnji.

Pri setvi moramo izvršiti vse agrotehnične ukrepe, ki vplivajo na povečanje pridelka. Zemljo moramo za setev dobro pripraviti. Več skrbi bomo morali posvetiti ravnanju njiv, terena. Zaradi neravnih terenov imamo manjše pridelke, ker nam v raznih kotanjah zmanjša donos voda. Če je mikro relief njive urejen, je potem tudi posevek uspel enakomerno.

V zasebnem sektorju bi bilo potrebno čim več površin posejati s pomočjo sejalnikov, ker ima takš-

Pomislil — ugani

Uganka v 16. številki Domačih novic je bila nekoliko težja ali pa zelo lahka, ker sta bila možna dva odgovora. Tokrat je žreb izbral Jožeta Kocbeka iz Kremberga 43, Zg. Ščavnica, ki je odgovoril da je bil napravljen posnetek skozi okno, na katerem je kovinska mreža. Nagrado bomo Kocbeku poslali po pošti.

Sedaj je vaša naloga, da uganete, na katerem objektu v Lenartu so zazidana vrata, ki jih prikazuje naš posnetek in kdo jih je nekoč uporabljal.

Rešitve pošljite do 12. oktobra na naslov — Domače novice, Lenart v Slov. gor., Radgonska c. 9.

delali in dosegali lepe uspehe. Če nam bodo poslali obvestilo o prihodnji priveditvi, potem se je bo naš sodelavec udeležil in napisal prispevek, ki bo njegov neposreden vtis. Želimo, da nas Jurovčani in ostali občani obveščajo o nepravilnostih, ki jih zagrešimo z raznimi objavami. Vsi pa imajo možnost in pravico objaviti odgovor na stališče postavljeno v listu. Želimo si tesnega sodelovanja med nami, organizacijami, društvi in bralci.

na setev večje prednosti.

Skrbeti moramo tudi za pravilno izbiro sort. Izkušnje so pokazale, da italijanske pšenice pri nas najbolj uspevajo. Na Agrokombinatu KZ Lenart so preizkusili tudi druge vrste, vendar nekatere od teh opuščajo. Letos predvidevajo sejati leonardo, san pastore in bezostajo. Največ bodo sejali sorto leonardo, ker za sorto san pastore ni semena. Etiol de choisy se ni dobro obnesla.

Omeniti je še potrebno, da naj kmetijski proizvajalci takoj nabavijo seme, ker je letos tega malo.

DOPIŠUJTE
v »Domače
novice«

VETERINARSKA POSTAJA LENART

Obveščamo rejce svinj, da bo jesensko cepljenje zoper svinjsko rdečico po naslednjem razporedu:

28. 9. do 3. 10. 1964

K. U Zgornja Ščavnica

1. 10. do 6. 10. 1964

K. U Gradišče

5. 10. do 10. 10. 1964

K. U Jurovski dol

12. 10. do 17. 10. 1964

K. U Vollčina

Stroški cepljenja znašajo 250 din po glavi.

Direktor: Slavko Kramberger, dipl. vet.

Pravočasno prižgite luči

V zadnjem času je bilo v Lenartu opaziti, da luči cestne razsvetljave zagorijo precej pozno. To dela težave prometu. V sedanjem letnem obdobju je hitreje tema in bo potrebno prižiganje luči temi prilagoditi.

OGLESI

ELIZABETA HORVAT iz Čagone 94, pošta Cerkevnik je izgubila osebno izkaznico. Najditelja prosim, da jo vrne na omenjeni naslov.

V prodajalni Parne pekarnice Lenart je neznana oseba pustila žensko jopico (volneno, rdeče barve s keramično broško). Lastnica lahko dvigne jopico v omenjeni prodajalni.

FILMSKI spored

LENART

4. oktobra »PONOSNI UPORNIK«, am. barvni film

11. oktobra »SASA«, jug. ČB film

GRADIŠČE

4. oktobra »DOBER DAN ZA-
LOST«, amer. CS, barvni film

11. oktobra »NEKATERI SO PRI-
TEKLI«, amer. CS, barvni film

VOLIČINA

4. okt. »BETONSKA DŽUNGLA«, ang. kriminalni film

11. oktobra »SERIFOV SIN«, amer. kavb. film

Naši kraji na letu 1000

Piše: Franc Suman (28)

Pregledal je prostore za uradovanje, pregleda je inventar, ki naj bi se prevzel od hrastovške graščine, določil je potrebno opremo ter sklenil pogodbo za izdelavo omenjene opreme. Kakšna naj bi bila ta oprema, in posebej določeno, verjetno pa so bile to mize, klopi, stoli in omare. Omenjeno naročilo so skupno prevzeli lenarški mizarji: Jakob Caff, Anton Wabitsch, Franc Senekovič, Franc Wudler in Anton Stramlič za 108 goldinarjev in 36 krajcarjev. 29. 6. 1850 je sod. adjunkt Filip Mravlag v Hravstovu izročil okrajnemu sodišču v Lenartu šest omar, štiri ključavnice za priklenitev k zidu, šest dolgih železnih spon z utežmi za roke in noge, deset težkih spon (špang) ter še nekaj železnih okovov za roke in noge. Nekaj tega inventarja bi se lahko izročilo bodočim lenarškim muzejski zbirki, saj ga sodišče ne bo več potrebovalo (pripomba pisca). Zraven že prej omenjenega inventarja so bili vsi sodni spisi in ostale agende, ki so spadale v pristojnost novo ustanovljenega sodišča v Lenartu.

S 1. 7. 1850 je prenehalo delovati sodišče v Lenartu, poslovati pa je začelo okrajno sodišče. Tega dne so nastopili službo pri novem sodišču: kot okrajni sodnik Jakob Zirkelbach, kot sodnika adjunkta Aleks Dular in Jozef Diesebacher, kot zemljoknjižni vodja Jozef Wabuseg, kot kancelist Rihard Ternik, kot sluga Jakob Živko, ki je bil do tedaj burič v Hravstovu. V okrajno sodnijsko območje se je dodelilo v smislu že omenjenega provizoričnega zakona 44 novo ustanovljenih občin. To območje je okrajna sodnija upravljala do konca prve svetovne vojne, po njej se je območje na račun cmureške okrajne sodnije razširilo, na račun ptujske pa za občino Biš zmanjšalo. Okrajna sodnija je imela sprva težave zaradi raztresenih prostorov. V letu 1878 je trgovec Josip Nikolaj Spitzl zašel v plačilne težave. Odpejtal se je nekega poletnega dne s krasno kočijo in livriranim kočijažem v toplice. Čez nekaj dni sta se Spitzl in kočijaž peš vrnila iz toplice. 25. 10. 1878 je prišlo vse imetje Spitzlja na dražbo.

Tega dne je kupil sodni erar hišo, ki je bila že takrat v današnjem obsegu in so tu združili prej raztresene prostore. V letu 1893 so zgradili še zapore, kateri so bili tako slabo zgrajeni, da so prva leta baje večkrat ujetniki uhajali. V teh prostorih je okrajna sodnija poslovala (v Lenartu) do konca druge svetovne vojne. V začetku je imelo lenarško okrajno sodišče premalo uradnikov proti sistemizaciji delovnih mest, težave pa so bile tudi z jezikom. Dasiravno je imelo nemško uradovanje prednost, so se našli celo nemški sodniki, ki so delali sodne zapisnike v slovenščini. Tako vidimo, da je okrajni sodnik Zirkelbach dal poleg nemškega tudi slovenski poziv, ki se je glasil: Vsem geropom je narotscheno kaj se imajo tchres si glescht jihavih maloletnikov (pupilnov) v osmih dneh vun svichati kaj tistega vred spravli, ker tega ne stari zapadne v eno štrajfingo od 5 reinisch srebra. C. kr. sodwina Sv. Lenarta 6. decembra 1854.

Zirkelbach je bil do l. 1874 sodni predstojnik v Lenartu in se ta čas

ni mogel naučiti prave slovnice. V tem času pa se je začela prebujati slovenska zavest. Več županov je svoja poročila pisala v slovenščini. Prav posebno poročilo pa je bilo od župana iz Ihove, ki se je glasil: »Preljuba c. kr. koritarska gospočka (beseda koritarska pomeni prva oblast). Od županije Ihova se njim denari pošljejo za Rotman (pogorelec) ktere sem kak (je mišljeno gotovo kot) obč. župan vkup pobral dobil sem denarov... (vsota ni naznačena). Županija Ihova dne 22. tega maja 1865. Andrej Znuđerl.

V letu 1871 je ljubljanska sodnija začela zalagati naše sodnije s slovenskimi tiskovinami. Cerkevni uradi so po večini s sodnijo uradovali v slovenščini, od leta 1888 je tudi okrajna hranilnica v Lenartu, ki je bila ustanovljena 1873 in bila v nemških rokah do omenjenega časa začela poslovati v slovenskem jeziku. S tem je postalo tudi uradovanje na sodniji postopoma vedno bolj slovensko in je postalo po prvi svetovni vojni, konec l. 1918 popolnoma slovensko. (Se nadaljuje)

Drugi dan si je kupil poslastice. Ko jih je jedel, je čutil, da niso tako okusne, kot je mislil, da bodo. Sladek okus se je mešal z občutkom, da te dobrote ne pripadajo njemu, ker si jih je nepošteno pridobil... Še nekajkrat je vzel iz stare knjige denar, kupoval je slaščice in jih delil tudi ostalim otrokom.

Solski tovariši so pričeli Jakca spraševati, kdo mu je dal denar. Jakec je takrat zardeval in jim lagal. Kmalu je bilo vsem razumljivo, da krade. O tem so začeli glasno govoriti v razredu. Nekoč je to povedal Katici Jakčev prijatelj. Teta in Katica sta pogledali v omaro in ugotovili primanjkljaj denarja.

Ko je prišel Jakec nekoč iz šole, ga je Katica začela karati. Šla sta delat na njivo in takrat je Katica zgrabila Jakca in začela vpiti: »Tat, tat... glejte tatu... naš Jakec krade, sramota...« V teh trenutkih bi se Jakec najraje pogreznil v zemljo. Vedel je, da prizor opazujejo sosede. Zdelo se mu je, da ga vsi obsojajo.

Po teh dogodkih se je Jakec sramoval svojega dejanja. Sklenil je, da ne bo nikoli več kradel. Kljub temu so stričevi začeli gledati Jakca postrani. Če je pri hiši kaj zmanjkalo, potem so dolžili njega, kljub temu, da ni bil kriv. To ga je težilo. Nehote so mu zaradi takšnih obdolžitvev pozele solze po licih.

IZ naših delovnih KOLEKTIVOV

Zdravstveni dom Lenart se že precej časa trudi, da bi v Lenartu zgradili sodoben zdravstveni dom. Zaprošili smo direktorja zdravstvenega doma tov. Franca dr. **Gabrščka**, da nam o tem kaj več pove:

PRICETEK IZGRADNJE ZDRAVSTVENEGA DOMA SPOMLADI

Že pred dvema leti smo pričeli govoriti o tem, da bi uredili novi protituberkulozni dispanzer. Sedaj imamo nabavljen novi rentgen, ki ga ne moremo montirati zaradi premajhnega prostora. Mislili smo napraviti prizidek, vendar bi to ne odgovorjalo potrebam. Poleg tega nam primanjkuje tudi čakalnica. V zvezi z izgradnjo zdravstvenega doma smo v dogovoru z občinsko skupščino. Zdravstveni dom bo iz svojih sredstev plačal izdelavo načrtov, ki bodo stali pet milijonov din. Zdravstveni dom ne more biti sam investitor za izgradnjo doma, ker ne dobi dovolj kreditnih sredstev. Novi zdravstveni dom bi stal 120 milijonov din. Nazadnje je bilo dogovorjeno, da bi pri izgradnji pomagala občinska skupščina, ki bi najela potrebne kredite. Okrajni zavod za soc. zavarovanje pa bi pomagal pri odplačevanju anuitet. Izraženo je bilo tudi mnenje, da bi za gradnjo doma formirali posebno komisijo, katere naloga bi bila, rešiti finančne in ostale probleme v zvezi z izgradnjo.

Novi zdravstveni dom v Lenartu bo paviljonskega tipa. Ogledali smo si razne tozadevne domove v okoliških krajih, vendar še nismo prišli do konkretnega zaključka, kakšen naj bi bil razpored v našem domu. Vsekakor bomo gradili dom, ki odgovarja našim razmeram. V domu bi bili trije prostori za splošno ambulanto, dva stola za zobozdravniške, protituberkulozni dispanzer, dispanzer za žene in otro-

ZDRAVSTVENI DOM LENART

ke, upravni prostori ter center za patronažno službo. Verjetno bo v spodnjih prostorih urejeno tudi javno kopališče. Vprašanje pa je, če se bo kopališče lahko samofinansiralo. Novi dom bo stal na Jurovski cesti, nasproti gasilskega doma.

Sedanjí zdravstveni dom bomo izkoristili za 5 družinskih stanovanj. Ta dom potrebam ne ustreza. Število obiskovalcev doma se je zaradi kmečkega zavarovanja precej povečalo. Sedaj pride v ambulanto v enem dopoldnevu od 80 do 100 ljudi.

ENA GARAŽA BO STALA 230.000 DIN

20. oktobra bomo pričeli postavljati osem garaž pri novih blokih na Radgonski cesti. Garaže bodo služile za rešilne avtomobile in za avtomobile našega zdravniškega osebja. Prvotno je bilo predvideno, da bo osem garaž stalo sedem milijonov 200.000 din. Končno pa nam je uspelo najti montažne garaže, katere bodo veliko cenejše. Po prvotnih izračunih bi ena garaža stala 800.000 din, sedaj pa komaj 230.000 din. Te sodobne montažne garaže smo nabavili pri »Monterju« v Dravogradu. To podjetje jih bo tudi montiralo. Montiranje ene garaže traja štiri ure.

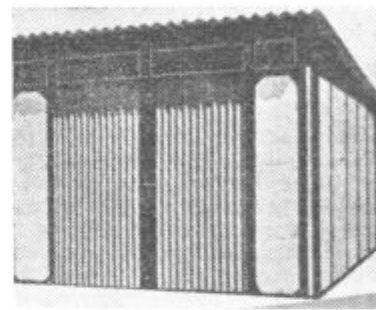
na prebavne motnje, ki so pri nas pogost pojav.

Še vedno se čuti problem prehrane dojenčkov. Pred leti je bilo 80% otrok rahitičnih, to stanje pa se je vidno izboljšalo, saj jih je danes še samo 18%. Predšolskim otrokom bo potrebno dajati več beljakovin (mleko, jajca), da se bo njihov organizem pravilno razvil.

Naši prebivalci se bodo morali bolj udeleževati raznih predavanj s področja zdravstva, da se bodo seznanjali z vprašanji higijene, prehrane in drugega.

Za preventivno dejavnost smo letos dobili od občinske skupščine 1.300.000 din. To je zelo malo za uspešno delo tega področja. Morali bi formirati higiensko postajo za pregled vode, vendar ni sredstev.

Na kraju pripominjam, da bo moral svet za zdravstvo pri občinski skupščini narediti vse, da bo zdravstveni dom v Lenartu čimprej stal.

Takšne garaže bo postavil Zdravstveni dom Lenart v prihodnjih dneh.

Delavska univerza občine Lenart pripravlja za sezono 1964/65

Delavska univerza Lenart si je v sezoni 1964/65 zadala naslednji program dela:

Od šol bi organizirala večerno politično šolo, ki je namenjena vsem, ki se že družbeno udeležujejo in se želijo usposobiti za nadaljnje odgovornejše naloge ter vsem onim, ki take šole še niso končali, vendar jim je znanje, ki si ga bodo tu pridobili, potrebno pri njihovem delu. Od ostalih oblik dela bo izvedla Delavska univerza vrsto seminarjev in sicer:

Seminar za organe delavskega samoupravljanja in vodilne službenice.

— Predavanja za celotne delovne kolektive.

— Seminar za delavce »Agrokombinata« KZ Lenart.

— Seminar za vodstva krajevnih skupnosti.

— Seminar za vodstva KO SZDL.

— Seminar za člane hišnih svetov.

Delavska univerza je pripravljena organizirati tudi osnovnošolsko izobraževanje odraslih. Tako so v teku priprave za oddelek osnovne šole v Cerkvenjaku in Obrtnem gradbenem podjetju Lenart. Solnično bodo morali plačati slušatelji sami. Upamo pa, da bodo zaposlenim slušateljem v tem pogledu priskočile na pomoč delovne organizacije v katerih so zaposleni, kajti brez dvoma je tudi njihov interes, da ima čim več delavcev dokončano osemletko in s tem možnost za nadaljnje izobraževanje.

Prav tako so bile v teku tudi priprave za oddelek ekonomske srednje šole. DU je v ta namen povabila v Lenart direktorja ESS Mari-

bor, ki je 38 zbranim interesentom obrazložil pogoje in način študija v obliki, kakršni je DU mislila organizirati. Od 38 prijaviteljev jih je vpisnice izpolnilo in oddalo le 11. Seveda se za tako nizko število ne izplača organizirati oddelka. Sprašujemo se, kaj je kandidate odvrnilo od študija in kaj bodo naredili takrat, ko bo večini potekel s statutom delovne organizacije postavljen rok, do katerega bi si morali pridobiti srednješolsko izobrazbo.

NOVINARSKA IZDAVAČKA KUĆA

»STVARNOST«

Zagreb, Rooseveltov trg 4
preporučuje vam komplet

»JEFTINE KNJIGE«

Da bi omogočila svojim čitateljem da dodju do jeftine, a sadržajem dobre i zabavne knjige »Stvarnost« je pokrenula novu »biblioteku jeftine knjige«. Do sada je izašla prva serija sa kompletom od pet knjiga:

James Thurber: DOBRO DOSLI U MOJ SVIJET
Mark Twain: SISTEM PROTIV PROVALNIKA
Karel Čapek: DNEVNIK IZ ENGLJSKE
Timothy Tatcher: HOLLYWOOD PROTIV MENE
Agatha Christie: NIKOTIN

Ovaj komplet od 5 knjiga obuhvaća 1004 strane formata 12,5 x 18,5 cm s koricama u tri boje

Cijena kompleta 1900 dinara

Na sve knjige, naručene putem donje narudžbenice, troškove otpreme snosi izdavač.

V sezoni 1964/65 pripravlja DU tudi dve šoli in sicer Šolo za življenje in Šolo za starše. Poizkušala ju bo organizirati v dveh izobraževalnih centrih, ki sta bila v lanski sezoni najboljša, t. j. v Benediktu in Cerkvenjaku.

Tudi poljudno-znanstvenega izobraževanja DU v letošnji sezoni ne bo zanemarila. Pripravila je 8 zanimivih tem in pridobila kvalitetne predavatelje.

Teme so naslednje:

- Egipt nekoč in danes
- Plodni in neplodni zakon
- Kako si ustvarimo prijeten dom
- Svet tišine — skrivnosti morskih globin
- Kolobarjenje in gnojenje
- Osnovna stališča Jugoslavije

v mednarodnih odnosih

— Prometni predpisi, ki naj jih vsak pozna

— Velike osebnosti v slovenski literaturi.

Predavanja bodo spremljana s filmi, diafilmi in slikami. V sklop predavanj je vključen tudi literarni večer.

Upamo, da bodo vsi občani našli v programu obilo koristnih stvari, ki jim bodo služile za izpopolnitev njihovega znanja ter se bodo naših seminarjev, predavanj in drugih oblik izobraževanja posluževali v čim večji meri.

Vabimo vse občane, da sporočijo svoje želje in predloge Delavski univerzi Lenart.

Delavska univerza občine Lenart

NARUDŽBENICA

Ovim neopozivo naručujem kod Novinarske izdavačke kuće »Stvarnost«, Zagreb, Rooseveltov trg br. 4 kompleta

BIBLIOTEKE JEFTINE KNJIGE

Ovaj komplet može se kupiti i na otplatu u 3 rate, s tim da narudžbenica treba biti ovjerena od strane privredne organizacije ili ustanove, gdje je radnik zaposlen

Ovjera poduzeća ili ustanove: _____

Naručilac: _____

Mjesto stanovanja i tačna adresa: _____

Vlastoručni potpis: _____

STVARNOST
S
ZAGREB